

Reeksamen på Økonomistudiet sommer 2019

Økonomiske Principper B

1. årsprøve

19. august 2019

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 4 sider incl. denne forside.

Til dette eksamenssæt hører ingen bilag.

Syg under eksamen

Bliver du syg under selve eksamen på Peter Bangs Vej, skal du

- kontakte en eksamensvagt for at få hjælp til registreringen i systemet som syg og til at aflevere blankt
- forlade eksamen
- kontakte din læge og indsende lægeerklæring til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet senest 5 dage efter eksamensdagen.

Pas på, du ikke begår eksamenssnyd!

Det er eksamenssnyd, hvis du under prøven

- Bruger hjælpemidler, der ikke er tilladt
- Kommunikerer med andre eller på anden måde modtager hjælp fra andre
- Kopierer andres tekster uden at sætte citationstegn eller kildehenvise, så det ser ud som om det er din egen tekst
- Bruger andres idéer eller tanker uden at kildehenvise, så det ser ud som om det er din egen idé eller dine egne tanker
- Eller hvis du på anden måde overtræder de regler, der gælder for prøven

Du kan læse mere om reglerne for eksamenssnyd på Din Uddannelsesside og i Rammestudieordningens afs. 4.12.

Opgave A

Angiv **og begrund** hvorvidt hvert af nedenstående udsagn er sandt eller falsk.

1. I en lille åben økonomi med frie kapitalbevægelser vil en forøgelse af det offentlige forbrug på lang sigt ikke føre til en stigning i den samlede efterspørgsel.
2. Under en likviditetsfælde er finanspolitik et særligt effektivt middel til at foretage en kortsigtet stabilisering af økonomiens efterspørgsel.
3. Ifølge fagforeningsteorien vil et højere dagpengeniveau få fagforeningen til at øge sine lønkrav og dermed acceptere et højere ledighedsniveau blandt sine medlemmer.

Opgave B

I denne opgave ses der nærmere på muligheden for at føre stabilitetsorienteret finanspolitik i en lille åben økonomi med en flydende valutakurs. Til det formål betragter vi først modellen

$$Y = C + I + \bar{G} + NX \quad (\text{B.1})$$

$$C = a + b \cdot (Y - \bar{T}), \quad a, b > 0, \quad b < 1 \quad (\text{B.2})$$

$$I = c - d \cdot r, \quad c, d > 0 \quad (\text{B.3})$$

$$NX = f - g \cdot \epsilon, \quad f, g > 0 \quad (\text{B.4})$$

$$\epsilon = \frac{e \cdot \bar{P}}{\bar{P}^*} \quad (\text{B.5})$$

$$\frac{\bar{M}}{\bar{P}} = h \cdot Y - j \cdot r \quad h, j > 0 \quad (\text{B.6})$$

$$r = \bar{r}^* \quad (\text{B.7})$$

hvor Y angiver den samlede efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser, C er den private forbrugsefterspørgsel, I er investeringsefterspørgslen, G er det offentlige forbrug, T er skatterne, NX er nettoeksporten, ϵ angiver den reale valutakurs, mens e angiver den nominelle valutakurs. De indenlandske og udenlandske prisniveauer er angivet ved P hhv. P^* . Tilsvarende er de indenlandske og udelandske renteniveauer angivet ved r hhv. r^* . Pengemængden er angivet ved M .

En streg over en variabel angiver, at denne er eksogen. Følgende variable er dermed endogene: Y, C, I, NX, ϵ, e og r .

1. Besvar følgende tre spørgsmål om modellen bestående af (B.1)-(B.7)
 - (a) Er modellen bedst egnet til at beskrive en økonomi på kort eller lang sigt? Begrund.
 - (b) Hvordan fremgår det af modellen, at centralbanken tillader valutakursen at flyde?
 - (c) Ligning (B.7) angiver rentepariteten. Hvad er baggrunden for denne?
2. Foretag en kausalanalyse. Dvs. udarbejd først et uordnet kausalanalysekema og dernæst *enten* et ordnet kausalanalysekema *eller* et pilediagram. Er der klassisk dikotomi? Begrund.

Modellens *IS*- og *LM*-kurver kan skrives som

$$Y = \frac{1}{1-b} \cdot \left[a + c + f + \bar{G} - b \cdot \bar{T} - d \cdot \bar{r}^* - g \cdot \frac{\bar{P}}{\bar{P}^*} \cdot e \right] \quad (\text{B.8})$$

$$Y = \frac{1}{h} \cdot \left(\frac{\bar{M}}{\bar{P}} + j \cdot \bar{r}^* \right) \quad (\text{B.9})$$

3. Udlød (B.8) og (B.9). Hvad angiver de to ligninger? Forklar og begrund fortegnet på deres hældninger i et (Y, e) -diagram.
4. Benyt *IS*- og *LM*-kurverne i et (Y, e) -diagram til at vise effekten af ekspansiv finanspolitik i form af en forøgelse af det offentlige forbrug, dvs. $\Delta G > 0$. Forklar resultatet.

Antag nu, at rentepariteten, der blev beskrevet med (B.7), i stedet er givet ved

$$r = \bar{r}^* + (e - \bar{e}^e), \quad (\text{B.10})$$

hvor e^e er forventningen til den fremtidige valutakurs, som antages konstant, hvilket er angivet med en streg over variablen. En positiv værdi af forskellen, dvs. $e - \bar{e}^e > 0$, angiver dermed, at der forventes en depreciering af valutakursen, mens en negativ værdi, dvs. $e - \bar{e}^e < 0$, angiver, at der forventes en apreciering.

5. Argumenter for, at rentepariteten beskrevet ved (B.10) kan være mere meningsfuld end rentepariteten beskrevet ved (B.7) i en situation, hvor der forventes en apreciering eller depreciering af den indenlandske valuta.

I det følgende erstattes (B.7) med (B.10). Dermed består modellen af (B.1)-(B.6) samt (B.10), og dermed vil modellens *IS*- og *LM*-kurver være givet ved

$$Y = \frac{1}{1-b} \cdot \left[a + c + f + \bar{G} - b \cdot \bar{T} - d \cdot \bar{r}^* + d \cdot \bar{e}^e - \left(d + g \cdot \frac{\bar{P}}{\bar{P}^*} \right) \cdot e \right] \quad (\text{B.11})$$

$$Y = \frac{1}{h} \cdot \left(\frac{\bar{M}}{\bar{P}} + j \cdot \bar{r}^* - j \cdot \bar{e}^e + j \cdot e \right) \quad (\text{B.12})$$

6. Betragt (B.11) og (B.12). Hvad er fortegnet på hver af de to kurvers hælding nu? Illustrer i et (Y, e) -diagram, hvordan et forøget offentligt forbrug nu vil påvirke den samlede efterspørgsel. Sammenlign med dit svar til spørgsmål 4.
7. Diskutér afslutningsvis om effekten af ekspansiv finanspolitik ville være større eller mindre, hvis landet i stedet førte fastkurspolitik.